

Fóia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A

Ese in Ce-care septemana odata, adeca dominee'a contienendu o cóla si diumetate.

18|30

Pretulu pentru Austria

pe Febr. - Sept. . . . . 5 fl. —

Juliu

pe Febr. — Dec. . . . . 7 fl. — cr.

1867.

Pentru Romania

pe Febr. — Sept. doi galbeni.

Nr.

25.

Cancelari'a redactiunei

Strat'a morariloru Nr. 10.

unde sunt a se adresá manuscriptele si banii de prenumeratiune.

Epistolele nefrancate nu se primescu si opurile anonime nu se publica.

III

curso

anuala.

Al. b. de Vasilco.

Simtímu multiamire deplina, de a poté infatísiá in fóia nóstrea si portretulu Il. sale domnului Alesandru baronu de Vasilco, si cugetám, cá si publiculu romanu va avé o placere speciala, de a cunosce unele trasuri din viéti'a si activitatea unui barbatu de virtute si miediu adevratu romanu, carele intru ardórea activitátii sale pentru prosperarea causeru nationale romane, nu se marginesce intre otarele anguste ale Bucovinei, ci cu ásemene caldura imbratísiédia si causele natiunalitátii romane de ast'a parte de Carpati.

Alesandru baronu de Vasilco.

Intre familiile nobilimei natiunale, cari stau cu demnitate in fruntea poporului romanu din Bucovina si conlucra cu devotamentu esemplariu spre dezvoltarea culturai natiunale si scaparea poporului romanu din catusiele antinatiunale, mai virtosu din cele simtitorie ale slavismului, rutenismului diu vecinatate, ocupa familia Vasilceniloru unu locu insemnatu si intre acestia straluciá prin sciintia, tarí'a carapterului, bunetate si patriotismu repausatulu boeriu si proprietariu mare de siepte mile patrate de mosfe Jordache (Georgiu) de Vasilco, carele in tóte causele atingátorie de autonomi'a si

sórtea Bucovinei a desvoltatu acelu zelu si cum-
petu in câtu cu privire la meritele si lealitatea
sa Maestatea Sa imperatulu binevoi a-lu redicá
la demnitatea de baronu si a-lu denumí sena-
toru imperialu in cas'a magnatiloru.

Virtutile parintelui le moscení fiulu Il. Sa dlu
Alesandru baronu de Vasilco. Nascutu in 17.
decemvre 1827 la Berhometu in Bucovin'a, du-
pa trecerea aniloru de pruncia, — prin cari din
partea parintiloru mai cu séma a prédemnei sa-
le maice, carea, fiindu inca in viétia, este unu
modelu de religiositate si pietate dirésa prin cul-
tulu de natiunaletate i se plantara in anima pri-
mele râmure de crescere, — facù cursulu sciintie-
loru primari, gimnasiale si filosofice in Cerna-
uti, éra a celoru juridice in Lemberg, firesce câ
dupa sistem'a de 'nainte de anulu 1848, carea
mai cu séma in Bucovin'a si Galicia avea intre
altele si ácelu renume, câ scolariulu romanu,
afara de abecedariulu (bucóvn'a cea vechia tipa-
rita in Bud'a) nu mai vedea alta carte romana
si in totu decursulu studiiloru sale, de la prim'a
clasa gimnasiala inainte, nu mai audiá unu cu-
ventu romanescu din gur'a invetiitoriloru sei.

Cu atâtu mai electrisatu de schinteile nati-
onalitâti tresarí si acestu barbatu bravu, candu
in anulu 1848 resunara cuvintele: *Descepta-te
romane!* si intorcandu-se dupa finirea studiiloru
in patria, pre langa ocupatiunile de inițiare in
administratiunea economica a intinselorú mosfi
incepù a se ocupá si cu studiulu limbei nati-
onale romane, totu odata si cu studiulu interese-
loru vitale ale tieriei. In direptiunea ast'a din
urma avù unu conducatoriu intielectu intru re-
pausatulu seu parinte, carele in fruntea si cu im-
preuna-lucrarea nobilimei si intielegintiei na-
tiunale puse tóte in miscare, spre a eluptá au-
tonomi'a provinciala si administrativa a Buc-
ovinei si autonomi'a besericei ortodoxe a tierii.

Chiar in anulu 1861, mai nainte adeca de
a se publicá constitutiunea din 26. fauru acelu
anu, pasî pe aren'a politica fiindu membru alu
deputatiunei la tronulu imperatescu confe-
rindu asié la actulu pré gratiosu alu Maes-
tâti Sale c. r. prin carele, despartindu-se
Bucovin'a definitive de legatur'a administrativa
cu Galicia, se puse in rendulu tieriloru autonó-
me cu o administratiune provinciala si o dieta
propria.

Pe candu parintele seu baronulu Jordache
de Vasilco se denumí de Majestatea sa de sena-
toru imperialu in cas'a magnatiloru, fu baro-
nulu Alesandru de Vasilco alesu de ablegatu
dietalu pentru curi'a proprietariloru mari de
mosfe si, precum e cunoscutu din reportele ste-

nografice ale dietei, desvoltá unu talentu par-
lamentariu si o activitate speciala in cauzele
cele mai cumpenitóre ale tieriei. Dupa espirarea
periodulu antâiu alu dietei, reactivandu-se con-
stitutiunea monarchiei prin conchiemarea sena-
tulu imperialu, se denumí in 24. faur 1867. de
senatoru imperialu in cas'a magnatiloru pe vié-
tia, si ast'a pusetiune 'nalta o inaugurá cu oca-
siunea debateriloru a supra adresei la cuven-
tulu de tronu prin o cuventare dirésa cu tactu
parlamentariu in caus'a natiunalitâtiloru in ge-
nere, specialminte in caus'a natiunei romane si
a autonomiei Transilvaniei.

Ne mangaiâmu cu speranti'a secura, câ Il.
Sa, condusu de geniulu natiunei romane si mis-
catu de consimtiementulu nobilu pentru sórtea
poporulu romanu nu numai din Bucovin'a, ci si
din Transilvania si Ungaria, nu va intrelasá
neci o ocasiune in pusetiunea sa inalta, de a con-
ferá intru prosperitatea culturai natiunale si
spre imbunatatîrea sórtei sociale si politice a
romaniloru din imperiulu austriacu.

LA HELIADE.

De mi-ar permite-Apolonu s'alegu dintre cunune,
Ghirland'a n'asiu alege-o de flori plânde
Ci falnic'a cununa e betranu;
Eu n'asiu alege lir'a vibranda de iubire,
Ci ceea care falnicu mi-canta de marire
Cu foculu albei Veste aprinde alu meu sinu.

Ghirland'a, ce se 'nsóra cu silfele usióre
Pe fruntea inspirata, pe fruntea 'nspiratóre
De bucle 'ncungiurata, blondine, undoindu,
Placuta-e o ghirlanda, sublima inse este
Cunun'a cea de lauru, ce santa se 'mpletece
Pe fruntea cea umbrita de bucle de argintu.

Ca visulu e cantarea, ce-o 'ntóna Eolu dulce,
Candu silfele vinu gelnicu prin lilií sê se culce,
Sê dórma somnu de angeri pe sinulu albu de flori;
Sublimu inse e cantulu, candu tîpa si ia 'ngóna
Talazurile negre ce turba, sê restórna
Si spumega ca furii si urla 'ngrodîtoriu.

Astu-feliu ti-e cantarea betrane Heliade,
Cum curge profétí'a unei Jeremiade,
Cum se resbun' unu viforu sburandu din noru in noru.
Ruga-m' asiu la Erato, se cantu ca Tine barde
De nu in vieti'a-mi tóta, dar cantecu-mi de mórte
Sê fia ca „Blastemu“-Ti . . . sê lu cantu apoi sê moru.

Mihailu Eminescu.

PAUNU PETRUTIU.

Novela originala poporala.

(Urmare.)

Elu avea recéla de Paunu in cercustârile de facia, inse i erá rusîne sê se duca acum dupa ce se aflá langa ei.

— Vina numai vina lu-animà Paunu — noi suntemu ortacii tei. Siedi aici langa mine. Déca nu te vom aperá noi neci altii. Unde ai intardiatu cu boii. Dóra ai fostu la siediatórea Lenei?

— Ba nu, io dieu n'am fostu acolo — intaria Petrutiu asiedindu-se langa acesti trêi, — noi am venitu tardiu dela holda, si pana am cinatu a trecutu vremea. Ear de Lena, io ve spunu dreptu, câ nu-mi place!

— Cum asié candu tu te-ai incredintiatu cu ea? intrebà Paunu.

— Io am dîsu catra tata-meu, se nu-o lua-mu, câ ei nu-i dragu de mine, si ea sciu câ numai de sila vine, ea cu tine s'ar loví mei Paune! — dîsa Petrutiu cu unu tonu plinu de sinceritate. Si elu intr' adevèru asié simtiá. Câ-ci care anima, nu cauta amoru?

— Sê schimbâmu mei Petrutiu! — dîse Paunu cam in gluma.

— Dieu io asiú mai vre pe Mariutia, dóra ~~ca nu s'ar ferí~~ de mine, — respunse Petrutiu cu seriositate.

Paunu vediú momentulu, a poté trece la seriositate, deci dîse catra Petrutiu:

— Si ce ai dîce tu déca ti-oiu spune, câ tu nu pe Lena o-ai incredintiatu ci pe Mariutia?

— Cum póte fi?

Paunu i descoperí totu cursulu lucrului. In urma dîse catra Mitru fratele Mariutiei:

— Scóte merulu Mitre! — care-lu si scóse Mitru. Erá merulu lui Petrutiu celu cu doi galbeni, 3. taleri si 4. sfanti.

— Credi acuma frate Petre? — intrebà Paunu.

— Acuma credu — respunse Petrutiu uimitu.

— Asculta dara! Tu despre acésta nu vei spune nimerui nimicu, nici parintiloru tei. Éra la cununia candu Mitru — ti va da semnu! atunci tu sê faci ce ti-voiu spune eu. — Si apoi i descoperí planulu seu pana in fine — care noi lu-vomu vedé mai la vale.

— De la tine atêrna acuma sê-ti fia bine séu ba!! — dîce Paunu cu unu tonu impunatoriu, — tu tóte asié vei face, precum ti-am spusu! câ-ci altcum *tiene minte!*

— Petrutiu sciá ca ce insemnédia *tiene minte* rostitu de Paunu, deci se involà la tóte.

— Acuma tu ie-ti boii si-ti cauta alti ortaci, nici sê spuni óre cuiva câ te-ai intalnitu cu noi.

— Bine, — dîse Petrutiu — si parasí de totu frantu, ne putendu-si splicá elu unu lucru asié ne mai audítu.

Éra Paunu cu Iosifu numai decátu se indreptara spre satu, si a nume catra siediatórea Lenei, câ-ci o convenire in asta séra, erá defipta neincungiuraveru.

Lun'a erá spre scapetatu, numai vêrfurile caseloru si a pomiloru mai reflectá lumin'a palida a lunei, pe strate erá umbra, siedietorile un'a dupa alt'a se desfaceau.

Siedietórea Lenei inca erâ aprópe de desfacere, câ-ci multe fetisióre strigáu; câ se intuneca! sê mergemu a casa!

Dar Susana — câ-ci ea erá ací cu Mariutia, si Len'a cu mama-sa, — le mai oprea din minutu pe minutu, sub cuventu ca sê tórca mai multu.

— Multu siede Paunu — sioptí Lena mamei sale la urechia.

— Trebuie sê vina — replica acesta.

Lun'a apuse, si intunereculu acoperí faci'a pamentului. Tóte fetele strigara éراسi: se mergemu a casa! De odata se audí o fluieratura intre degete.

— Sê mergemu — strigà si Susana, carea cunoscú semnalulu lui Paunu, si numai decátu se desfacú siedietórea. Susana, Mariutia, Lena si mamasa, se indreptara dreptu la loculu destinatu. Ací pana Iosifu a comunicatu celoru trei convorbirea cu Petrutiu si invoirea lui, in planulu loru bine cunoscutu, si pana ce se mai consultara de une altele, Paunu luà de mana pe adorat'a sa Lena, si pasíndu câti-va pasi de la grupa, sioptira aceste:

— Cum tremuri tu draga mea? dóra ti-e frigu?

— Ba nu mi-e frigu, fara io nu sciu cum o sê esímu in capetu. Mi-e frica tare!

O mandr'a mea Lenutia! iubesci-me tu pe mine?

— Cum sê nu te iubescu! — si alta nu-mai dîse, fâra lu-incinse cu manutiele ei pre dupa capu, si-si plecá fruntea pe pieptulu lui ardietoriu.

— Nu te teme dara — sioptí Paunu, carele in acestu momentu fu mai fericitu, de câtu ori care rege pe tronu — pana *mi-su* io Paunu, tu a lui Petrutiu nu vei fi. A mea trebuie sê fi macaru sê piéra lumea! — Si acestu sioptu plinu de amoru si curagiu lu-sigilà cu unu sarutatu si mai dulce, apoi o redede éراسi mamei sa-

le, si se despartîra, dupa o deplina cointielegere despre tóte cercustârile si cele mai marunte.

Paunu mergandu cu Iosifu catra livedi, mai întrebă pe Iosifu :

— Intrebat'ai ce daru dau parintii lui Petrutiu Lenei ?

— Intrebatu — respunse Iosifu si enarà tóte pe rendu.

— Bine! Vineri me ducu la orasiu, si pana la unu firu trebuie sê cumperu asemenea daru si io Mariutiei.

VI.

In urma a sositu si dñu'a multu oftata a cununii. Sub decursulu celorl doue septemeni s'a procuratu din tóte partile recerutele ingredientii la cununia. Paunu a cumperatu daru asemenea darului Lenei, éra schimbulu s'a intemplatu pe calea cunoscuta prin Susana, asié câtu tóte a le lui Petrutiu a devenitu in manile Mariutiei. — Mai este inca o datina pe aici de ducu sócrele fitóreloru norori pana la cununia de doue trei ori de mancare. Si acésta mancare s'a schimbatu pe calea sa, puiulu friptu si pogacia calda a lui Paunu totdeuna le capatá Lena.

Schimbulu mireseloru intemplatu mai susu, a fara de cei consacratu in misteriu lu Paunu nime nu l'au cunoscutu pana in dñu'a cununii. Dar óre si cei consocrati, si însu-si mirii si miresele, nu a semtîtu nêci unu picu de téma de o reesîre tragica? De aru fi avutu Paunu, Lena, Mariutia si Petrutiu, precum si ceialalti consacratu in misteriu loru numai una anima, inca nu li ar fi fostu mai cu mare frica in dñu'a cununii. Cã-ci cunosceau resolutiunea si caracterulu de fieru a lui Paunu, care érá gata a pasî la estremitâti. Petrutiu inse a tienutu minte de „tine minte“ a lui Paunu, elu i-a remasu credintiosu cu acea câ n'a spusu nimenui nimica.

Tóte s'a pregatitu pentru nunta. S'a invitatu nasii respectivi. De diveru pentru Mariutia fu alesu Iosifu verulu lui Paunu, éra pentru Lena Ioanu verulu acesteii.

Diverii si-ocupara posturile sale. Miresele si-terminara inbracamintele de mirésa. Lena ca mirésa érá de totu incantatóre. Ea o féta blondina, cu perulu cretiu periata cu doue chici, una din perulu crescutului mai mica si alta din perulu ceafei mai mare si grósa in siese vitie impletita, carea apoi érá incopciata cu cea mai mica in ceafa si in chica avea flori maestrite frumóse, tremurici de margele, si altele.

Georgiu Traila.

(Finea va urmá.)

Suveniri din Bucuresci.

VI.

(O preumblare pe strad'a Mogosióiei, — pasagiulu romanu, — libraria, — redactiuni romane, — foi politice, — intreprinderi scientifice — beletristice, — Nichipercea, — Strigoiu lu in Bucuresci, — cateva meditatiuni, — „Romanulu“ si „Reform'a,“ — dorintia caldurósa.)

Nainte de cinci ani, de candu se datédia scrierea acestoru suveniru, in Bucuresci mai cu totulu alte diuarie si intrepinderi literarie erau de câtu ce sunt acuma; — din atâte foi si intreprinderi in decursu de 5 ani si ceva mai bine abea doue diuarie politice, „Romanulu“ si „Reform'a“ a mai remasu.

É fôrte salutariu atâtu pentru literati, câtu si pentru publiculu cetitoriu a aruncá o privire spre trecutul mai de aprópe a literaturii nóstre.

Eu asta data voiu face o scurta reprivire asupra intreprinderiloru literarie, ce esistau in restempulu sustinerei mele in Bucuresci.

A dñu'a-trei'a di dupa ce am ajunsu in capital'a Romaniei trecandu pe strad'a Mogosióiei catra palatulu domnescu, care intr' altu chipu e destulu de simplu, câ-ci in acésta strada principala sunt mai multe edificie grandióse cari intrecu frumseti'a si marimea palatulu domnescu, — ajunsu naintea teatrulu nationalu, a caruia edificiu grandiosu cu totu dreptulu mi atrase atentiunea.

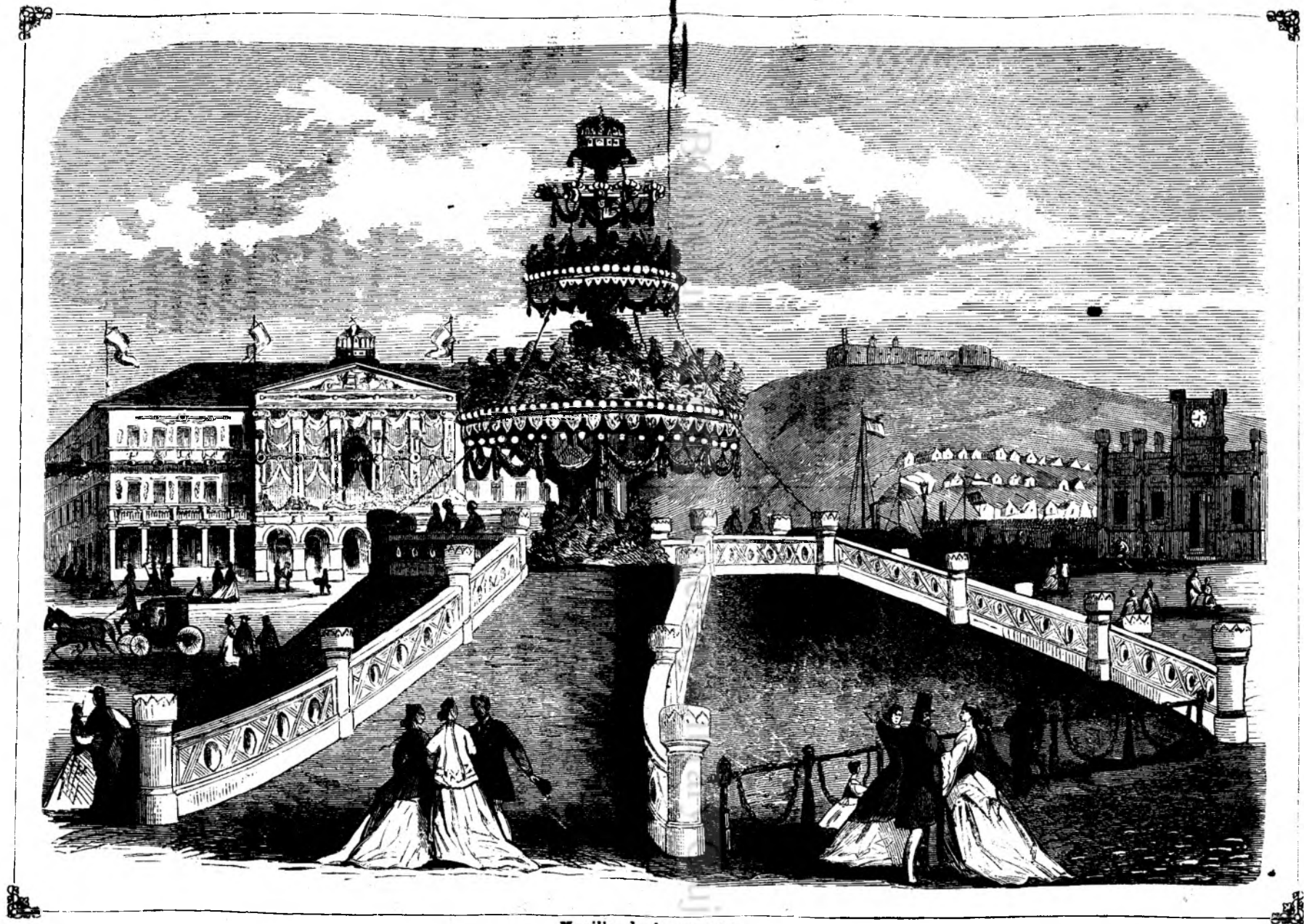
De la teatru mergandu pe strad'a Mogosióiei mai vre-o 5—6 case in susu, ne indreptámu in stang'a pentru ca sê intrámu in: „Pasagiulu romanu.“

Abunaséma adeseori s'a făcutu amintire despre acestu pasagiu frumosu; — adeseori se póte cetí pe cartile din Bucuresci, câ se afla, séu câ s'au tiparitu in Pasagiulu romanu, unde sunt mai multe localitati destinate intreprinderiloru literarie.

Pasagiulu romanu e o strada laterala, adeca o trecatóre destulu de lunga si acoperita cu iéga, intre case mari si pompóse.

In pasagiulu romanu, afara de o cafenaria si unele pravalie de materie lucurióse, mai tóte incaperile sunt ocupate de redactiuni si editare.

Ací érá si librari'a dlui Rosetti, carea inse mai tardîtu s'a desfiintiatu. Vis à vis cu acést'a in rondulu din mediulocu alu pasagiului e, séu dóra — a fostu o cofetaria eleganta; — mai la vale érá redactiunea „Reformei,“ a fóiiei umoristice „Nichipercea“, a diuariulu politicu „Unirea“, carea inse se luptá in contra unitatei intereseloru adeverate ale Romaniei, — érá fói'a

Movel'a de incoronare.

unei clice retrograde, carea e cunoscuta de antagonist'ă cerbicăsa a toturorū miscarilorū liberale, natiunale si progresiste, — viéti'a s'a cea ne-gloriōsa si-a finit'o in scurtu tempu.

Totu aceli erá si fói'a economica — politica : „Tieranulu romanu“ a lui Ionescu. Acést'a inca a vegetatu numai si din di in di slabindu din poteri — de cari inse si asié nu pré avea — a incetatu pentru totu deuna ; — o fói'a intr' adeveru poporala abunaséma aru fi necesaria si pentru Romania libera, inse dorere câ neci aici, neci dincolo de Carpati nu se afla intreprindietori resoluti spre acestu scopu salutariu.

Mai erau si alte intreprinderi literarie, cari inse neci câ merita vre-o amintire seriōsa, câ-ci viéti'a lorū a fostu efemera.

Aceli trebuie sê amintescu si acelu evenimentu neindatinatu si suprindiatoriu pentru mine, câ adeseori vedeam vendiendu-se in Bucuresci esemplarie din fói'a umoristica — satirica „Strigoiuulu“ din Pest'a, si precum observam avea o trecere destulu de mare, câ-ci totu de un'a se impartia in câteva sute de esemplarie. In tôte locurile publice se vedea vendiatoriuulu Strigoiu-lui recomandandu pre „Nichipercea din tier'a — nemtiésca!“ — Si publiculu grabea a-si procurá câte-unu esemplariu din acea fói'a, carea devenise populara si in capital'a Romaniei.

E dovéda ~~si~~ aru trece foile romane de aici si in Romani'a, déca ar fi cine sê le recomende publiculu cetitoriu de acolo, care inse abea possiede câteva ideie sinistre despre miscarile literarie-natiunale a romanilorū din Austri'a, ceea ce se vede si de acolo câ adeseori si ómeni culti ne numescu nemti si unghureni, apoi sub aceste numiri intielegu ei pe toti romanii austriaci fia ei din ori ce provincia romana.

Despre Marmati'a, Crisian'a si Timisian'a fôrte pucini au ideie lamurite.

In acestu tempu mai esistau dóue intreprinderi literarie fôrte pretiōse, — aceste tesaure erau cele dóue reviste, adeca : „Revist'a Romana“ si „Revist'a Carpatiloru.“ — Césta din urma si-a curmatu viéti'a între suspinele cele mai dorerōse lamentandu contra nepartinirei publiculu cetitoriu ; si intr' adeveru dlu G. Sionu, celebrulu redactoru alu acestei intreprinderi pretiōse cu totu dreptulu a potutu lamentá, câ-ci in acea intreprindere neintreruptu s'au publicatu articuli fôrte interesanti si pretiosi, meniti pentru a latí lumina si a desceptá spiritulu natiunalu. Apoi publiculu abunaséma s'a luminatu si desceptatu peste mesura si din acei articuli cetiti cu interesu mare si aparuti cu multe necasuri si sacrificie mari, câ-ci in urma s'a saturatu

de cetirea acestei reviste, — ba mai bine dîsu s'a desgustatu a se aboná, câ-ci dorere la noi tôte intreprinderile atátu bune, câtu si cele — re-le sunt partinite cu caldura — la inceputu, apoi in urma le privesce cu neinteresare si asié literatur'a nóstra totu numai vegetédia sperandu unu tempu mai favoritoriu — in venitoriu, déca nu se va amortí si acésta debila viéti'a ei in urmarea recelei publiculu si asupririle nenumerate, ce totu o impiedica in desvoltatiune, nu o va stinge pentu totu deuna.

Atátu in Romani'a, câtu si aice publiculu romanu dîce, câ sê scrie literatii totu opuri variate si interesante apoi — se va aboná, — literatii inse dîcu publiculu, câ sê partinésca numai intreprinderile ce le avem in presinte si apoi abunaséma se voru iví si barbati eruditi cu opurile lorū celebre, beletristic'a romana inca va inflorí . . . Si acésta disputa si lamentatiune recipróca totu durédia de unu tempu indelungatu si — cine, scie pana candu va mai totu tiené !

„Revist'a Romana,“ redigéta de dlu Odobescu, a vietuutu ceva mai indelungatu inse nu atátu in urmarea partinirei mai caldurōse a publiculu romanu, ci fiindu câ o sustienea câtiva barbati zelosi, cari sacrificara materialmente si spiritualmente pentu ~~trăgându-se în urmă numai natiunile cele mai înaintate în cultura și bunăstare potu aretá.~~

In fiecare luna esiá câte unu tomu voluminosu, contienendu articuli fôrte pretiosi si ilustratiuni demne de tóta laud'a atátu din punctu de vedere scientificu, câtu si artisticu.

De câte ori mi-aducu a minte de aceste intreprinderi ilustre si unice in literatur'a nóstra, totu de un'a sum cuprinsu de o dorere nemarginita, câ-ci incetarea unoru intreprinderi atátu de folositorie, abunaséma e o perdere grandiósa pentru cultur'a natiunala, si servece de cea mai eclatanta dovéda trista, cumca natiunea e inca totu in léganulu culturei celei mai primitive. — Cunóscemu si noi acele impregiurari asupritorie atátu pentru publiculu cetitoriu, câtu si pentru bietii literati, inse suntemu convinsi si despre aceea, câ o natiune care e gialusa de numele seu celu gloriosu, déca e patrinsa de dorinti'a santa ea, sê ocupe locu cuvenitu între natiunile inaintate, trebuie sê sacrifice pe langa tôte asupririle si a nu-si uitá neci o data de detorintiele sale, ce are se implinésca fatia cu cultur'a natiunala chiaru — si numai in interesulu seu propriu, câ-ci omenimea face pasi gigantici in cultura déca si remanu unele natiuni mai

neinteresate de sórtea lor, de viitoriulu lor! Lectiune amara pentru noi, inse a ascunde adeverulu neci o data n'a fostu privitu de servitiu facutu in interesulu natiunei, — apoi deca aceste repriviri fugitive aru fi — „pré esagerate,“ precum se dîce de comunu, atunci n'am alt'a de a dîce, decâtu câ — sê mi-se arete acele sacrificie, — ce trebuie sê le faca fiecare natiune. — Dar me rogu, eu nu potescu sê mi-se arete sacrificie, ci numai — implinirea detorintiei, si de mi-se va aretá acést'a, mi voiu depune arm'a si me voiu inchiná atâtu luptatoriului meu, câtu si — natiunei, pe carea inse o sciu adorá si in erorile si defectele sale, — acea adorare inse abunaséma e impreunata cu cele mai crancene doreri, ce trebuie sê le simtie fie-care — romanu adeveratu!

Et nunc venio — — — la „Romanulu,“ cea mai de frunte fôia a tuturor romanilor; — uniculu organu romanu din Bucuresci, care in restempu mai indelungatu nu si-a schimbatu principiele, programulu, séu celu pucinu — numele seu; — trecandu prin cele mai variate tempestâti si dîle cu sóre elu a remasu romanu cu totu sufletulu; — in decursulu celoru 10—11 ani ai esistintiei sale, afara de atunci candu a fostu suprimatu prin guvernulu, elu necicandu ~~nu a încetatu~~ de a se luptá pentru adeverat'a viétia constitutionalá, pentru întarirea si prosperarea romanismului, pentru triumfarea libertatei, pentru natiunalitate, — cu unu cuventu a fostu propagatoriulu principiiloru celoru mai salutarie, ce potu asecurá viitoriulu stralucitu alu natiunei. — Totu de un'a a profesatu acelea-si principie salutarie cu o consecintia rara; — luati numerii „Romanului“ de la inceputu si pana 'n fine, — si nu veti aflá in programulu redactiunei neci o schimbare, — „Romanulu“ a fostu opusitiunalu, candu a trebuitu sê atace abusurile tiranice ale guvernului absolutisticu, a fostu fôia guverniala, (asié vine vorb'a . . .) candu a aflu câ guvernulu s'a aredicatu la 'naltîmea misiunei sale, — luptele lui au fostu si suntu lupte de principiu, — persóne numai atunce are datina sê atace candu persón'a respektiva e nedespartibila de principiulu ce trebuie sê-lu atace.

Intr' adeveru potemu spune, câ in privintia calitâtilor ce trebuie sê le posiéda unu organu alu opiniunei publice, „Romanulu“ escelé dia nu numai la noi, ci abunaséma aru fi o raritate respektata si la natiunile mai inaintate. — Atâta taria de carapteru, atâta constantia intre impregiurâriile cele mai nefavoritórie, si atâte dovedí de taptica fina, câta a desmustratu acés-

ta fôia romana, numai arareori potemu aflá si in labirintulu foilor straine, ale carora mai mare parte profesé dia principie — dictate de unii si altii . . .

Acésta fôia pare-mi-se e sustienuta de o societate, — redactorulu ei de la inceputu a fostu celebrulu publicistu C. A. Rosetti, carele si in presinte e conducatoriulu fôiei.

Diariulu „Reform'a“ a dlui Valentineanu inca e luptatoriulu pentru interesele Romaniei, si abunaséma are multe merite literarie, câ-ci adeseori deschide colónele sale si lucrariiloru beletristice scientifice scrise de barbati competinti. Acuma e in alu nóuele anu alu esistintiei sale, ce si-le a eluptatu propagandu ideie salutarie, am dorí ca si acésta fôia — sê se latiesca câtu mai tare, pentru ca asié sê-si póta impliní missiunea sa cea sublima cu mai multa usioratate.

Dar acésta dorintia o nutrimu pentru tóte foile nóstre, cari sunt aperatórele intereselor natiunale.

Afara de aceste amintimu in fine cu depolina recunoscintia si fôia besericésca edata de parintele Musceleanu, carele totu de una a luat parte pré activa intre luptatorii natiunali si pogresisti.

Julianu Grozescu.

Blondinele si brunetele.

De esti in o societate si o juna fecióra suriendu ti-imbía unu buchetu de flori, ér alt'a te chiama a te delectá cu vócea ei melodiósa : e greu a alege intre ele, pentru câ ti-place si buchetulu si cantarea, dar mai alesu te incanta — fetele. In astfelu de pusetiune sum si eu in momentulu acést'a. Am sê vorbescu despre blondine si brunete; sê descriu deosebirea ce esiste intre ele; sê spunu, care e mai graciósa ? cu unu cuventu sê pronunciu o judecata, eu, caruia i placu si blondinele si brunetele.

E bine, caus'a greutâtií dara de a poté aduce judecata in cestiunea acést'a ponderósa, me va dispensá a me dechiará din capulu locului, câ eu nu sum coruptu neci de o partida, neci de alt'a, — câ-ci celu ce e admiratoriulu sinceru ale amendoror'a, nu póte sê fía partialu.

Dupa introducerea acést'a sê trecemu la obieptulu nostru. Si sê respundemu la intrebarea cea d'antâia, ce ni se propune.

Care e intrebarea cea d'antâia ? me intrebati dvóstre. Intrebarea cea d'antâia nu póte fi alt'a, decâtu ast'a :

— Cari sunt mai frumóse ? blondinele séu brunetele ?

Romanulu are unu proverbu fórte bunu, care dîce, cã nu acel'a e frumosu ce intru adeveru e frumosu, ci ce-ti place; pentru aceea dara fîa-care cetitoriu va respunde la intrebarea de susu dupa gustulu seu.

Déca aruncãmu o privire in lumea estetica, vedemu cu mirare, cã artistii si deosebitu pictorii au fostu totdeuna favoritorii blondineloru. Vinerea fu reprezentata prin o femeia blondina, si pan' acuma neci unui pictoru nu i-a plesnitu prin minte a ni zugraví o Vinera — bruneta, ca si candu intre cele brunete n'aru fi destule — Vinere.

De ce acést'a partialitate din partea pictorilor? Dóra, cã coloritul blondinu corespunde mai bine idealului de frumsetia femeiesca.

Dar nu e de ajunsu atãt'a. Inca si poetii se se incanta mai multu de cele blondine. Ast'a nu e mirare, — mi-va observá o bruneta, — pentru cã la cuventulu „blondina“ mai usioru afli cadintia, decãtu la „bruneta,“ si póte cã brunet'a respectiva va fi avendu totu dreptulu.

Celu-ce vre sê aiba o muiere iubitóre, mi-dîse nu de multu unu omu betranu, sê-si iee un'a blondina. Foculu amorului in anemele blondineloru se aprinde cu incetulu: de cumva inse inceputa a ve iubi, amorulu loru va fi sinceru si va durá 'n eternu; brunetele se 'namoriséza cu multu mai inta, ~~pentru ca brunetele in anemele loru e numai unu ospe caletoriu, care veni astadi si mane póte sê mérga mai departe.~~ Blondinele iubescu uniformitatea, brunetele varietatea. Blondinele si-sacrifica pentru iubiti loru tóta viét'a, brunetele numai câte-va momente.

Betranulu care mi-a spusu aceste cuvinte de buna séma a avutu o muiere bruneta, care i-a decoratu capulu cu nesce — cornitie.

Blondinele — dupa opiniunea mai multoru scriitori — sunt melancolice, li place a se lasá pe aripele fantasiei si a creá planuri de aur, — din contra brunetele sunt viale, si de cumva se légana 'n fantasii, aceste nu tienu multu, in ór'a venitóre ridu de visârile loru, si se folosescu de realitate.

Blondinele sunt mai simtítóre, bucurí'a si dorerea face a supra loru impresiune mai durabila, dar — ca si candu ele a nume aru fi create pentru suportarea dorerii — bucurí'a cea mare e fórte grea pentru poterile loru debile, cadu sub ele ca primavéra créng'a de greutatea floriloru celoru multé, le ametiesce si nu mai scíu de sine nimica. Ah inse dorerea, ast'a e menita pentru cele blondine. Cãtu de frumósa e o blondina plangatóre!

„Ochii ei albastri ardu in lacrimale,
Cum lucescu in róua dóue viorele.“

Brunetele sunt dóra si mai simtítóre, incãtu a supra loru tóte eserciéza o influentia mai grabnica, dar impresiunea causata in ele n'are viétia asié indelungata, trece iute ca ploiti'a de véra. Simtîndu vr'o bucuría, fantasí'a loru sbóra la alte placeri in venitoriu. Dorerea le intrista adancu, dar anim'a loru e mai tare si mai multu invescuta cu panter'a mangaiãrii, afara de aceste au unu avantaju pretíosu, scíu uitá cele trecute, deci in minutulu urmatoriu si-stergu ochii de lacrima, si se grabescu a-si — petrece.

Blondinele cugeta multu si vorbescu putínu, — brunetele cugeta putínu si vorbescu multu.

Blondinele nu iubescu pasiunile escentrice, anim'a loru e ca riurelulu cristalinu, care curge intr'o gradina de flori, ele se mania numai a rare ori, si maní'a loru, fãra sê ajunga la culme mai inalta, dispare ca odorulu floriloru; bruneteloru nu li place simplicitatea, ele adóra totu ce-e extraordinariu, anim'a loru e ca riurelulu ce sierpuesce intre stance, fãra ca sê-i pase de pedecile ce i se opunu intru realizarea visârilor fantastice, ele se mania ingraba si tare, dar o sarutare de mana li restituie surisulu budîteloru.

Blondinele au numai unu visú, a locuí la satu in singuretate cu — barbatulu loru, — bruneteloru li place sgomotulu lumei mari, la satu se urescu, si numai la orasiu si-potu petrece cu — adoratorii loru.

Blondinele in tempu de batalía léga ranele eroiloru, — brunetele se facu adese ori — amazóne.

Sê finimu cu ceea ce amu inceputu!

Cari sunt mai frumóse? blondinele séu brunetele?

Blondinele sunt incantatóre, brunetele — rapitóre; cele d'antâi inse ne farmeca numai pana ce sunt ténere, dupa aceea pe dí ce merge pierdu din poterea cuceritóre, frumseti'a loru tiene numai câti-va ani, apoi incepe a vestedí ca flórea dupa ce a infloritu. Blondinele si florile au aceea-si sórte.

Brunetele in privinti'a ast'a au o preferintia pretíosa: etatea causédia a supra loru influentia de totu contraria, fîa-care anu li mai adauge unu farmecu nou, ele ne incanta ca fecióre, ne esaltéza ca néveste, si ne cucerescu ori candu, cã-ci brunetele totdeuna sunt si remanu frumóse.

Ionifu Vulcauu.

ROMANCA.

Multe flori mirositoare
Si frumoase poti diari,
Dar ca ros'a 'ncantatoare
Alt'a nu vei mai gasi.

Multe stele lucitoare
Poti ser'a pe ceriu privi,
Dar ca lun'a-atragatoare
Nice un'a nu va fi.

Multe fete sunt pe lume
Mandre 'n chipu, mandre la nume,
Cu amoru curatu in sinu :

Dar nu-e feta gratiosa
Si in tote-asi frumoasa
Ca si fet'a de romanu.

M. Popiliu.

C E N O U ?

— (*De la diet'a Ungariei.*) In sedintiele mai din urma s'au facutu mai multe propuneri momentose, dintre aceste inse mai tote s'au amanatu spre desbatere in sesiunea viitoare a dietei. Intre aceste se numera si propunerea de deciziune a dlui Dr. I. Hodosiu in privinta impozitelor — E de insemnatu si interelatiunea dlui A. Romanu in caus'a Transilvaniei, intrebandu ca adeveru e, cumca comisariulu regescu aru fi referatu guvernului ca in tota tier'a metropolitulu St. Siulutiu s'aru opune politicei guvernului si prin urmare ca numai Esc. Sale aru fi contra *unionei*, — mai de parte adeveru e, ca ministeriulu aru ave intentiunea se rapesca demnitatea besericesca a acestui archipastoriu binemeritatu si se denumesca unu coadjutoru langa person'a Esc. Sale? Presedintele dietei a disu ca ministeriulu va raspunde cu ocaziunea mai de aproape, inse de atunce s'au tinutu doue-trei sedintie si ministeriulu e totu detoriu cu responsulu.

*** (*Denumirea comitoru supremi*) ardeleni asidere s'a inceputu. Intre altii urmatorii comiti supremi au ramas si de acuma inainte in posturile lor: Georgiu Pogány in Alb'a de josu, Augustinu Laday in Alb'a de susu, bar. Georgiu Kemény in comitatulu Turdii, bar. Ludovicu Josika in alu Clusului si bar. Daniil Bánfy in alu Dobocei, er Alexandru Bohatieleu in districtulu Nasedului. In districtulu Fagarasiului — in locul lui Ruscariu — s'a denumitu Ladislau Tamás, pan' acuma concipistu la guvernulu reg. transilvanu.

*** (*Doue rescripte*) au esutu in dilele trecute, prin unu se desfiintieza diet'a Ardealului, prin altulu se declarau nevalide tote legile aduse in diet'a de la Sabaua.

*** (*Majestatile Loru*) imperatulu si imperates'a — precum amu mai scrisu — in lun'a venitoare voru caletori la Parisu. Acuma mai potemu adauge, ca suit'a imperatesca va constá din 60 de persone.

*** (*Curtea*) pentru spelele solenitatiloru de inco-

ronare a desiptu o suma de 580,000 fl. Dar din caus'a gelei familiare a Curtii din sum'a acest'a s'a spesitu mai putinu.

*** (*Domn'a Elena*), socl'a fostului domnitoriu Alexandru Cuza, a ajunsu de cate-va dile la Ruginos'a insocita fiindu pana la Lemberg de Voda-Cuza. De la Lemberg colonelulu Pisoski a condus'o pe M. S. domn'a pana la Ruginos'a. Cuza s'a dusu la Vien'a la 10 juniu, de unde se va duce la baile de la Ems.

*** (*Deputatu nou.*) La Selagiu in cerculu Cehului in locul dlui Grigoriu Popp s'a alesu de deputatu dl Vasiliu Buteanu, carele si in 1861 a fostu deputatu.

*** (*Dlu Georgiu Ioanovicu.*) deputatu la diet'a presinte, s'a denumitu secretariu la ministeriulu de cultu.

*** (*Vod'a Cuza*) a tramisu o scrisore domnitoriu-lui de acuma alu Romaniei, in care — precum spunu unii — a cerutu autorisare ca se intre in tiéra. Domnitoriuulu a supusu acest'a scrisore consiliulu de ministri. Doi ministri au fostu de parere, ca se i se ierte intrarea in tiéra, ceialalti au sustienutu contrariulu.

*** (*Cont. Em. Pechy*) comisariulu regescu alu Transilvaniei in 18 juniu a sositu erasi la Clusiu.

*** (*Soldati francesi la Bucuresci.*) In 15 juniu au ajunsu la Bucuresci doi oficiri francesi, unu capitanu de artileria si altulu de geniu, cari cu capitanulu Isami voru compune misiunea francesa pentru exercitiulu militariu.

*** (*Eduardu Horn*) emigrantulu din 1849, de cate-va dile petrece la Pest'a. Diariile scriu, ca Klapka si Perczel asidere voru rentorna nu peste multu a casa.

*** (*Cununia pomposa.*) Dominec'a trecuta in beseriec'a serbesca de aici s'a tinutu o serbare splendida, princeps'a Elena Caragiorgieviciu s'a cununatu cu Georgiu Simiciu, a carui parinte sub domnirea lui Caragiorgieviciu in Serbia a fostu presedintele senatulu. La acesta ceremonie a asistatu unu publicu forte numerosu.

*** (*Movila de incoronare*) — ce o publicamu in numerulu acest'a — nu se va derima, ci ca unu monumentu istoricu se va pastra si sustiene petru totdeuna.

*** (*S'a vorbitu.*) ca deca soirea trista despre imperatulu Masimilianu s'ar fi realizatu, Majestatile Loru imperatulu si imperates'a aru fi caletoritu la Parisu incognito sub pseudonumele „Contele si contes'a de Schönbrunn.“ De ore ce inse Masimilianu a si plecatu catra Europa nu va fi lipsa de incognito.

*** (*Din Vien'a se scrie.*) ca principele Umberto, cu tote ca archiduces'a Matild'a a moritu, totusi va caletori nu peste multu la Vien'a. Sosirea clironomulu italianu s'a anuntiatu pe inceputulu lui juliu.

*** (*Principele Serbei*) de cate-va dile petrece la Vien'a si descoperi Maj. Sale parerea sa de reu, ca starea sanetatii sale l'a impededatu a lua parte in persona la actulu de incoronare in Bud'a.

— (*Dlu Candianu*) genialulu poetu si redactorulu fioiei „Perseveranti'a“ chiaru in momentulu acest'a ne surprinse cu placut'a sa presintia, — domnialui va petrece in Pesta cate-va dile apoi va rentorna era la Bucuresci, ca-ci in adinsu numai de aceea a intrepinsu caletori'a cest'a, ea se cunosca pe romanii de aici. Neci ca e de lipsa se spunemu ca romanii de aici au primitu pre acestu ope placatu cu cea mai cordiala afabilitate. Domnialui ne-a imbucuratu cu promisiunea de a fi colaboratoru regulatu alu fioiei nostre.

Literatura si arte.

* * * (*De la Oradea-mare*) primim urmatóarele orduri despre *siedinti'a* publica literaria tienuta de Societatea de *leptura* a junimei romane de acolo: „Pe la 7 óre sér'a, cu tóte cá tempulu nu erá favoritoriu, fiindu cam ploiosu, totusi unu numeru frumosu de barbati si femei incantatóre si gratiöse se aduná in sal'a seminariului gr. c. romanu, unde erá sê se tiena productiunile. Intre ospeti furam norocosi a salutá între altii si pe Il. Sa Dr. Ioanu Vancia episcopulu Gherlei, pe comitele supremu alu Biharei Il. D. Ludovicu Tisza si pe Rdis. D. canonicu si rectoru seminariulu Ioanu Popu. Sal'a erá decorata cu tricolorulu natiunalu romanu, si precum intielesei la arangiarea salei contribuí multu gustulu esteticu alu unoru dame suave de aice. In fruntea salei se vedeau dóue transparinte, dintre cari pe unulu doi romani si-stringeau man'a fratiesce. Aceste transparinte — precum audfi — fura depinse de J. Murgu. Preste totu am sê observu, cá tóte spelele trebuintióse pentru *siedinti'a* publica fura acoperite de cátra marinimosulu mecenate alu junimei nóstre Rdis. d. canonicu si abate Ioanu Popu, carele pentru nenumeratele sale binefaceri si-a castigatu merite fórtre considerabile; la dinsulu ca sub unu scutu parintiescu alér-ga toti nimene nu se departa de la dinsulu neindestulitu. — La $\frac{1}{2}$ pre optu corulu studintiloru din seminariu salutá pe óspetii adunati cu unu cantu melodiosu. Acest'a erá semnu, cá productiunea se va incepe acusi. Damele surideau si asceptau insufletíte de amorulu natiunalu sê véda cum emuléza tenerii romani, ca sê-si castige câte unu buchetu din manile frumóseloru ascultatóre. Intr' aceste bravulu conducatoriu dlu Iustinu Popfiu deschise *siedinti'a* cu o cuventaru fórtre potrivita, carea a dese ori fu *intrerupta* de aplause. Apoi urmara dechiamatiunile, dintre cari cea mai mare sensatiune facú Elia Traila cu poes'a sa: „Memori'a lui Vulcanu,“ sub decursulu dechiamárii se desveli portretulu nemoritoriului episcopu Samuilu Vulcanu si se incununá cu flori. Totu asemenea sensatiune facú si disertatiunea: „Trei morminte“ de N. Oncu si „Trilogulu“ tienutu de N. Zigre, G. Martinescu si D. Dragonescu. Orsiestrulu escelá cu piese romane, mai alesu cu: Mersulu lui Mihaiu. Corulu seminariulu asídere secerá aplause. In fine urmá cuventulu de incheiare rostitu de dlu conducatoriu. Dupa aceste ne grabiramu toti in sal'a arborelui verde, unde se tienè balu romanescu. Ni pare reu, cá despre balu n'amu potutu capetá vr'o insciintiare mai detaiata.

* * * (*Societatea de leptura*) a jun. stud. de la gimn. rom. de Beiusiu, e in flórea sa deplina; membri incuragiati de succesulu celu brilantu alu concertulu din 12 maiu a. c. au lapedatu catenele discordiiloru, cari mai nainte i-tieneau incatusieta tóta activitatea si-i ruinau tóte intreprinderile; unu simtiu domnesce acú in anim'a tuturor'a si-acel'a-e prosperarea societatii; unu doru i conduce pre toti, dorulu in florirei nationale; toti lucra si lucrulu loru e purcesu din zelu, din energia; pelanga tóte aceste cercustári imbucuratórie inse, *siedinti'a* publica, ce erá sê se tiena acuma dupa Rosale, din caus'a deselor ocupatiuni, ce le au membri facia cu cele scolastece, se va amaná pana in diu'a de „Te Deum“ candu apoi va fi arangiata cu-atátu mai splendida, mai solena. — Pregatirile pentru edarea Almanacului asemenea sunt fructifere; dintre membri onorari inca, mai multi ni-au trimisu pana acuma operatele

sale destinate pentru acestu opusioru, care sperámu cá pana 'n finea anului lu-vomu aduce pe altar ulu literaturai nationale. — Cu bucuria mai venimu a impartasí publiculu unu actu din *siedinti'a* a 21, actulu inaugurarai de membra onoraria a venerabilei Dómue Mari'a Suciú de Botzko, candu adeca, Ionitia Badescu not. c. ceti inantea societáti frumos'a poesia intitulata „Unu donu“ (Vomu publicá-o. Red.) si sterni aplause pentru autorea aceleia, pentru zelós'a dómna amintita, care spre mult'a nóstra bucuria, primí epitetulu de membra onorarie a societáti nóstre. Totu in ast'a *siedintia*, societatea lu-dechiará, cu totu respectulu de membru onorariu alu seu si pre junele Jeronimu Baritiu fiulu renumitulu publicistu, decidiendu dupa aceste a se provocá in publicu toti acei membri onorari, cari au intardiatu inca cu tramiterea operatelor sale, ca sê se grabésca cu ele, ce prin aste orduri, credemu cá e si deplinita. — Beiusiu 24 juniu 1867. Gavrila Lazaru conducatoriu. Ionitia Badescu not. cor.

* * * (*Rev. D. Teodore Kováry*) dir. la gimn. rom. de Beiusiu si pres. a soc. de lept. de acolo, dupa sciri secure si-va edá cátu mai curendu Dictionariulu seu de mare pretiu, scrisu in 4 limbi: latina, romana, germana, magiara si la a carui amplificare lucra neobositu acú de unu tempu indelungatu; i salutámu cu bucuria acestu intreprindere grea, cu care nesmintitu va face unu servitiu de multu meritu pentru literatura, si mai alesu pentru cea scolastica.

Din strainetate.

— (*Contele Bismark*) s'a facutu fórtre placutu in Paris — dupa ce a plecatu catra casa. Inainte lu descrieau foile cu intentiuni ~~de~~ nu i-n placutu de elu, — acuma inse de odata lu lauda si se díce cá imperatés'a, princes'a Matild'a si principele Napoleon fórtre l'au avutu in dragu. E de insemnatu, cá intielectulu Bismark — inainte de ce a plecatu din Paris — la tóte foile mai de frunte si-a tramisu cart'a sa de vediuta, ma la acele foi, cari in anulu trecut au partinitu pre prussieni, a tramisu si portretulu seu. Acésta impregiurare apoi a doblegatu foile francese ca sê scrie mai in favóre lui.

— (*In Weimar*) fulgerulu a tresnitu si despícatu in dóue arborele renumitu sub care adeseori a siediatu Schiller si Goethe. Numai inainte de trei ani au fostu asiediatu nainte scaunulu de sub arbore o tabla de marmore cu inscriptiuni dedicate memoriei susamintitiloru poeti renumiti si au incungiuratu arborele cu grátia de feru. Fulgerulu a despícatu trunchiulu arborelui pana 'n radecina, ér' tabl'a de marmore tóta s'a spartu in bucatiele.

— (*Demnu de imitatu*.) Ispani'a — precum se díce — tier'a cea mai catolica, mai de curendu s'a inoitu cu pap'a Romei in privinti'a serbatoriloru. De acú in colo numai domineca va fi serbatóre, cá ci tóte cele alte serbatori se contopescu in dominece.

— (*Entusiasmu extraord. nariu*) a doveditu mai deunadi tenerimea din Aachen. Cantaréti'a tenera, dsior'a Plazotta a cantatu rol'a principala din oper'a: „Barbieriulu de Sevilla,“ — tenerimea incantata si rapita de frumseti'a cantarei seu — a cantaréti'e, a aplaudatu crancenu cátu a tienutu actulu antáiu si aruncandu cunune nenumerate, unde numai s'a potutu, cantaféti'a a trebuitu sê repetedie ariele. In actulu alu doile, dsior'a Plazotta cantá fórtre debilu si finindu-si

cutu între culise, apoi îndată s'a ivitu si regisorulu teatrului, carele anunţia publicului cumca dsiór'a se semte reu si câ nu pôte cantá mai departe. Atunci se ivi pe scena unu teneru, carele a dîsu, câ dsiór'a s'a oboşitu pentruca pré multu a trebuitu se repetedie. Îndată se duse o deputatiune de teneri, ca sê se róga de iertare. Apoi iute se adusera faclii, musica si standarde, si incungiurara caruti'a domnisiórei, carea erá plina de cunune si buchete frumóse de flori, — si asié cu triumfu au petrecut'o pana a casa. Asié dara inca n'a peritu entusiasmareá de pe pamentu.

— (*Alla cantaréttia — nenorocita.*) In Stuttgart nu demultu s'a impuscatu cantaréttia teatrista Elis'a Moltke. Numai înainte de dóue luni s'a fost marítatu dupa unu negotietoriu fórté avutu. Nime nu scie caus'a sinuciderei sale. E de însemnatu, câ fratele ei s'a sinucisú înainte de doi ani, apoi tata-seu inca s'a sinucisú.

— (*Pap'a Romei*) inca pôte câ va merge la Paris, curtea sa inse lu-totu retiene si de aceea n'a mersu pana acuma.

— (*S'a scumpitu perulu!*) Din Paris se scrie, cumca in urmarea festivitatoru ce se intempla pe acolo, perulu dameloru s'a mai scumpitu cu vre-o 200 de procente, — si cu distingere pêrulu blondinu e atátu de scumpu, câ numai damele cele fórté avute lu-potu cumperá.

— (*Subregele Egiptului.*) Ismail pasi'a inca a ajunsu la Paris, — suit'a lui a fostu fórté stralucita si numerósa, in care sunt arabi, beduini, si turci in costumurile lorú nationale. — Viceregele pórtá uniforma, totu asié si personalulu mai aprópe de langa densulu. — Erá in perplesitate Napoleonu, câ-ci a voitu sê-lu in tempine la curtea calei ferate, precum a intempinat pe imperatulú Rusiei si pe regele Prusiei, inse stralucitulú domnu alu Egiptului e numai de diumetate suveranu, deci n'a potutu sê-lu onoreze ca pre suveranii acú amintiti, câ-ci atunci acestia s'aru superá, dar inse si viceregele cam are pretensiunea sê fia privitu ca suveranu deplinu, diplomati'a inse pana acuma nu scie nemica despre aceea, ci lu-privesce totu de supusulu suzeranitatei otomane, asié dara Napoleonu n'a avutu alt'a ce face, decátu sê anuntie prin fói'a oficiósa câ chiaru in diu'a de primire s'a bolnavitu Mai Sa; apoi vice regele a crediutu déca-a vrutu; destulu câ la calea feratá fú intempinatú din partea imperatulú de generalulu Vicomte Pajol, de adjutantele imperatulú si de Raimbeaux. Siese carete pompose l'au acceptatu, in cea d'antaiu a ocupatu locu Ismail pasi'a cu consululu turcescu.

— (*Emigrantii poloni din Paris*) au ascernutu, imperatulú o adresá de condolatiune, prin care si-esprima parereá de reu asupra atentatulú intemplatú. Pre atentatoru lu-condamnéttia fara crutiare si si-esprimu aceea ingrigire mare, câ ce nenorocire aru fi fost pentru Polonia si Europ'a intréga decá imperatulú Napoleonu ar fi fost jertv'a atentatulú grosavu. — Despre aperaturea atentatorulu Berezowski se vorbesce in tóte partile si pana acuma se amintesce de aperaturea trei ensi, adeca: Juliu Favre, Allou si Grevy. Allou e presiedintele corpulu advocatorulu, Favre scimu câ e renumitulú aperatureu a lui Orsini si Grevy e unu republicanu betranu, care ar vré sê se faca renumitu. — Că de securu se díce câ Juliu Favre, a carniu portretu a esítu si in fói'a nóstra, va fi aperatureulu atentatorulu; mai bunu aperatureu neci câ se aru poté gasi.

— (*Imperatés'a Rusiei*) inca va merge la Paris.

— (*Botediú intardiátu.*) Fiulu celu mai mare alu principelui Persigny abea in dílele aceste s'a botediátu, — adeca s'a dusu sê primésca communiunea santa, inse înainte de acest'a a trebuitu sê se botedie, câ-ci inca nu erá botediátu. — Se díce câ si copii principelui Napoleon inca nu sunt botediati, totusi la urgítarea príncesei Clotild'a in dílele aceste au primitu botediulu micu din necesitate.

— (*Sultanulu Abdul-Aziz*) putienu va petrece in Paris, câ-ci de aci va grabi la Londra, unde se facu pregatiri mari pentru primirea aliatulu Angliei. In 17 a lunei viitóre la Portsmputh se va tiené o revista mare de flota, la carea va fi de fatia regin'a Victori'a si Sultanulu.

— (*Regina Angliei*) inca se ascépta la Paris pe 22 iuliu, dupa acest'a Napoleon va rentorná vediu'ta reginei.

Feliurite.

*** (*Cátu constau invingerile.*) O fóia militaria publica date interesante despre bataliile cele mai renumite si díce cumca batali'a de la Königgrätz in privintia numerulu ostasiloru câti au luatú parte intr' ins'a e cea mai grandiósa dintre tóte bataliile de pan' acuma. La Lipsi'a au fostu de fatia 340,000 de aliati si 140,000 de francesi, adeca la olalta 480,000, — la Wagram 200,000 de francesi si 140,000 de austriaci, cu totii la olalta 340,000, — la Solferino 140,000 de austriaci si 150,000 de aliati la olalta 290,000, — la Borodino 130,000 de francesi si 120,000 de rusi, laolalta 250,000 de barbati. — La Belle Alliance 40,000 de prusi, 65,000 de aliati si 75,000 de francesi, laolalta 180,000 de barbati. — La Königgrätz 220,000 de prusi au luptatu contra 200,000 de austriaci, asié dara in acésta bataia au luptatu 420,000 de soldati. Numeralu tunurilor mai mare a fost la Lipsi'a: 2000, adeca din partea aliatiloru 1300, la francesi éra 700. — La Königgrätz au fost 1620 de tunuri, din partea prusiloru 820, éra din austriaciloru 800. La Solferino au lucratu 1200 de tunuri, 800 austriace si 400 aliante. Mai multi ómeni au peritu (raniti si caduti) la Lipsi'a, adeca 100,000, din ambele parti câte 50,000 de barbati. Dupa acest'a urmédia batai'a de la Borodino unde au peritu 60,000 de soldati. La Belle-Alliance prusii au perdutu 7000, aliatii 20,000, francesii 19,000, la olalta 50,000. Batai'a de la Königgrätz mai aprópe stá de cea de la Solferino, in césta din urma austriacii au perdutu 13,000, aliatii éra 15,000 de barbati. — La Königgrätz prusii au perdutu 10,000 éra austriacii 20,000 de soldati, prin urmarea la olalta 30,000. In fine ce se atinge de numeralu prinsiloru, batai'a de Königgrätz mai aprópe stá de batai'a de la Lipsi'a. In fiecare au caditu in prinsóre câte 20,000, — in césta din urma francesi, éra in ceea lalta austriaci. La Königgrätz s'au rapitu 174 de tunuri, la Lipsi'a 300, éra la Belle Alliance 240.

— (*Unu clubu sangerosu.*) Addison scrie câ sub Carolu II. in Londra s'a formatu unu clubu, care se numea clubulu duelantiloru, in care nime nu potea intrá, care inca nu a duelatu. Despre presiedintele clubulu se díce, câ a omoritu vre-o siese ómeni in duelu. Cei alalti membri au ocupatu locu luandu in consideratiune numeralu adversariloru pe cari i-au omoritu in duelu. Erá in clubu si o méssa separata, la carea numai aceia luau parte, cari au duelatu, inse numai au ranitu

pe adversarii lor. Clubulu acesta s'a nemicitu curendu, câ-ci membri au peritu in duelu.

— (*Imperatulu si musicantulu.*) Imperatulu Leopoldu II. posedea unu talentu escelinte de musica. Elu cantă in flauta fôrte frumosu; oda-ta maiestruulu seu de musica fiindu incantatu de canteculu imperatului a eschiamatu : „Ce dauna mare, câ Maiestatea Ta nu Te ai facutu musicantu.“ — „Lasa numai asié,“ dîse imperatulu, „câ-ci e destulu de bine cum amu alesu noi, eu sum multiamitu si cu aceea câ-su imperatu!“ — „Si io câ-su musicantu!“ respunse artistulu.

— (*Asemenari.*) Jocatoriulu de carti e ca paserea, astadi pôte avé unu esterioru splendidu, ér' mane pôte fi — ciupelitu. Multi moralisti sunt ca aretatoriulu orologiului, la toti aréta calea drépta, inse elu nu umbra pe calea aretata. — Omenii cari se mandrescu cu meritele stramosiloru lor, sunt asemene cartofiloru, din cari totu ce e bunu, se afla in pamentu.

Economice.

De a vapsi metas'a verde.

Ia unu $\frac{1}{2}$ de metasa, $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ alunu englezescu, $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{2}$ de tirigia fina alba, baga-le la unu locu in apa ferbinte, lasa-le pana candu se voru topi, baga apoi metas'a in laintru, lasa-o sê stea o nôpte acolo, scôte-o apoi afara si o usca bine. Dupa aceea ia unu $\frac{1}{2}$ de polomida si o pune sê fierba in patru cupe de apa o ôra, scôte apoi buruienile, baga unu lotu de grunspanu, apoi scôte-lu si-lu lasa ca sê se recesca; mai incolo baga doi loti potasie in acést'a vapséla, mesteca cu unu bastonasiu de lemnu, si baga metas'a acolo, pana candu cugeti, câ e galbena de ajunsu, — spéla-o apoi cum se pôte de bine si o baga in caldarea de vapsitu, pana candu se va face verde, spéla-o apoi si va fi verde frumôsa; déca voiesci sê o faci verde închisa, lasa-o sê steie si mai indelungatu in caldarea cu vapséla.

De a vapsi metas'a verde in fati'a marii.

Déca voiesci sê vapsesci metas'a verde ca marea, vapsesce-o mai antâiu in vapséla vêneta, dupa aceea dai o colóre cum e a floriloru galbene, môle apoi metas'a in ea, inse sê nu fia vapséla pré multa galbena séu pré ferbinte, — si asié vei avé delocu colóre verde ca marea, déca vei amestecá si inu cu polomida, se va face o colóre frumôsa deschisa.

Elena Baiulescu.

Catru toti. Semestrulu antâiu se va inchiá cu nrulu venitoriu; ne rogâmu dara de renoirea grabnica a prenumeratiuniloru ca nu cumva mai tardîu sê nu mai potemu sierbí cu esemplare complete, cum ni s'a intemplatu si in semestrulu acést'a

Gacitura de siacu.

ta-	nii	d'albi	cu;	Cor-	se	a-	si-
ra	Suntu	ri;	gari	cruri	pes-	puri,	adi

De
P. Simtionn.

cu-	a-	ma-	sî	fu-	de	ba-	cur-	ri-	ce'n	Sióp-	tar-
Ro-	in-	te;	le	stri-	sa-	de	lu-	ber-	na-	cal-	le
Dar	tre-	tunci	de	celu	tur-	li-	te	mentu	te	ne-a	rel
tris-	si	tulu	fu-	co-	chi-	te	ta-	mai	Se-	pa-	diu-
le	ra	vis-	nuri	ven-	se	nu	au-	pe	te-	es-	cea
D.	ta-	lin-	di-	loru	si	cu-	Mór-	te	cio-	te,	cá
ti-	le-	De	du-	Vis-	sa	lo-	nescu;	diá	cal-	dul-	ru
re.	Bo-	ne-	si-	nu,	ce-	tea	loru	ri;	or-	pi-	Le

re-	a-	tadi	co-	In-	din	dom-	bar-
as-	a-	rea,	sinu-	chiar	ba-	de-	Dar

Se pote deslegá dupa sa-ritur'a calului.

Deslegarea gâcituroi de semne din nr. 23:

Cresci floriceica dalba, cresci Marisióra, sê 'nffloresci,
Sê te-anine-alu teu baditia,
Pe unu sinu de copilitia,
Pe sinutiulu mandrei mele,
Sê ve faceti surorele.

Buticescu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnióre le: Luisa Murgu n. Balcu, Amalia Popescu, Maria Ardeleanu, Anastasia Leonoviciu, Juliana Petri, si de la domni G. Gasparu, Basiliu Siuteu, Stefanu B. Popoviciu, Ioanu Opreanu, Jancu Miculescu, Mihaiu Groza, Seb. Micsia.

POSTA REDACTIUNEI.

Beiusiu. Dlui J. B. Multiamita pentru cele tramise. Portretulu acel'a va fi bineprimitu, tramite-lu câtu mai curendu. Asceptâmu si novel'a promisa mai demultu.

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**